

FIȘA DISCIPLINEI
ANUL UNIVERSITAR
2025- 2026

1. DATE DESPRE PROGRAM

1.1 Instituția de învățământ superior	UNIVERSITATEA DE MEDICINA SI FARMACIE DIN CRAIOVA
1.2 Facultatea	ASISTENȚĂ MEDICALĂ
1.3 Departamentul	1
1.4 Domeniul de studii	SĂNĂTATE
1.5 Ciclu de studii ¹	LICENȚĂ
1.6 Programul de studii/Calificarea	ASISTENȚĂ MEDICALĂ

2. DATE DESPRE DISCIPLINĂ

2.1 Denumirea disciplinei	ANATOMIE PATOLOGICA						
2.2. Codul disciplinei	AM2201						
2.3 Titularul activităților de curs	Sef lucr.dr Florescu Mirela Marinela						
2.4 Titularul activităților de seminar	Sef lucr.dr Florescu Mirela Marinela						
2.5. Gradul didactic	Sef lucr.						
2.6. Încadrarea (norma de bază/asociat)	Normă de bază/ Normă de bază						
2.7. Anul de studiu	II	2.8. Semestrul	II	2.9. Tipul disciplinei (conținut) ²⁾	DF	2.10. Regimul disciplinei (obligativitate) ³⁾	DOB
			S				

3. TIMPUL TOTAL ESTIMAT (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1 Număr de ore pe săptămână	1	3.2 din care: curs	1	3.3 seminar/laborator	2
3.4 Total ore din planul de învățământ	28	3.5 din care: curs	14	3.6 seminar/laborator	14
3.7 Examinări	4				
3.8 Total ore studiu individual	42				
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe					15
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					15
Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					10
Tutoriat					
Alte activități...consultații, cercuri studentesti					2
3.9 Total ore pe semestru (1 credit=30 ore)	60				
3.10 Numărul de credite	2				

4. PRECONDIȚII (acolo unde este cazul)

4.1 de curriculum	Studentii trebuie să aibă cunoștințe solide de Anatomie, Fiziologie, Histologie.
4.2 de competențe	- Capacitatea de a utiliza corect termenologia științifică - Aptitudini de observare, analiza și sinteza

5. CONDIȚII (acolo unde este cazul)

5.1. de desfășurare a cursului	- Sala de curs cu mijloace de proiectare / mediu online. - Programarea examenului final este stabilită de titularul de curs de comun acord cu studenții
5.2. de desfășurare a seminarului/laboratorului	Sala de lucrări practice dotată cu sisteme de proiectie, mese cu microscop optice și calculatoare/ mediu online. Lucrările practice se organizează pe grupe de studenți conform orarului Studentul are obligația de a avea un comportament adaptat condițiilor specifice de desfășurare a lucrărilor practice de anatomie patologică Studentii vor purta costum medical pe durata desfășurării lucrărilor practice

6. COMPETENȚELE SPECIFICE ACUMULATE (prin parcurgerea și promovarea disciplinei)	
COMPETENȚE PROFESIONALE	C1 - Să identifice starea de boală C3 - Evaluarea corectă a riscului de îmbolnăvire sau a contextului apariției unei îmbolnăviri individuale / colective, urmate de alegerea și aplicarea măsurilor adecvate de profilaxie. C4 - Să abordeze problemele de sănătate/boală din perspectiva particularităților comunității, în relație directă cu condițiile sociale, economice sau/și culturale proprii acelei colectivități. C5 - Să inițieze și să deruleze o activitate de cercetare științifică sau/si formativă în domeniul său de competențe
COMPETENȚE TRANSVERSALE	C6. Autonomie și responsabilitate • dobândirea de repere morale, formarea unor atitudini profesionale și civice, care să permită studenților să fie corecți, onești, neconflictuali, cooperanți, înțelegători în fața suferinței, disponibili să ajute oamenii, interesați de dezvoltarea comunității; • să cunoască, să respecte și să contribuie la dezvoltarea valorilor morale și a eticii profesionale; • să învețe să recunoască o problemă atunci când se ivește și să ofere soluții responsabile pentru rezolvarea ei. C7. Interacțiune socială; • să recunoască și să aibă respect pentru diversitate și multiculturalitate; • să aibă sau să învețe să-și dezvolte abilitățile de lucru în echipă; • să comunice oral și în scris cerințele, modalitatea de lucru, rezultatele obținute, să se consulte cu echipa; • să se implice în acțiuni de voluntariat, să cunoască problemele esențiale ale comunității. C8. Dezvoltare personală și profesională • să aibă deschiderea către învățarea pe tot parcursul vieții, • să conștientizeze necesitatea studiului individual ca bază a autonomiei personale și a dezvoltării profesionale; • să valorifice optim și creativ propriul potențial în activitățile colective; • să știe să utilizeze tehnologia informației și comunicării.

7.1 OBIECTIVELE DISCIPLINEI (reieșind din grila competențelor specifice acumulate)

OBIECTIVUL GENERAL AL DISCIPLINEI	Dobândirea cunoștințelor de patologie generală privind procesele fundamentale la diferite nivele structurale; Însușirea unor noțiuni de patologie sistemică referitoare la modificările morfologice în diferite boli la nivelul sistemelor și aparatelor, indispensabile înțelegerii mecanismului de producere și manifestărilor acestora.
OBIECTIVELE SPECIFICE	Prin curricula adaptată la standardele europene de calitate și în relație cu alte discipline preclinice și clinice, prin metodele de predare și de evaluare utilizate, prin implicarea studenților în activități de cercetare și de evaluare a cazurilor, disciplina Anatomie patologică urmărește să formeze aptitudini cognitive, deprinderi și atitudini pe care să se bazeze viitoarele acte medicale. La finalizarea disciplinei studentul(a) va fi capabil(ă) să-și însușească ABILITĂȚILE COGNITIVE, care le vor permite: ▪ să însușească aspectele macroscopice ale leziunilor elementare, inflamatorii, circulatorii și tumorale, precum și malformațiile cu diferite localizări ▪ să însușească aspectele microscopice ale leziunilor elementare, inflamatorii, circulatorii și tumorale, ▪ să analizeze leziunea în context clinic și în raport cu mecanismele fiziopatologice, biochimice și moleculare implicate ▪ să cunoască modalitatea de evoluție și complicațiile leziunilor întâlnite în practica medicală ▪ să comunice clar, riguros cunoștințele căpătate sau rezultatele obținute ▪ să emită ipoteze referitoare la leziunile analizate DEPRINDERI PRACTICE ▪ să recunoască și să analizeze preparatele macroscopice și microscopice, ▪ să utilizeze corespunzător lamele vitale puse la dispoziție ▪ să formeze echipe care să analizeze preparatele macroscopice și microscopice, să emită ipoteze, dezbateri și cerințe ▪ să decidă necesitatea colorațiilor speciale ▪ să aplice noțiuni de imunohistochimie pentru diagnostic ATITUDINI ▪ să recunoască și să aibă respect pentru diversitate și multiculturalitate ▪ să fie deschiși spre dobândirea de repere morale, formarea de atitudini profesionale și civice ▪ să învețe ceea ce înseamnă lucrul în echipă și să optimizeze relațiile din interiorul acesteia ▪ să învețe să realizeze o comunicare optimă scrisă și verbală

	▪ să fie deschiși pentru acumularea permanentă de cunoștințe ▪ să fie conștienți de necesitatea studiului individual ▪ să știe să utilizeze tehnologia informației și comunicării;
--	--

7.2 REZULTATELE ÎNVĂȚĂRII:

CUNOȘTINȚE

Studentul descrie, identifică, descrie și sumarizează mecanismele fiziopatologice ale bolilor, bazele anatomopatologice ale modificărilor induse de patologie, cauzele acestora (agenții patogeni: bacterii, viruși, paraziți, fungi), răspunsurile imunologice

APTITUDINI

Studentul/absolventul demonstrează capacitatea de a interpreta corect și a de a aplica noțiuni fundamentale privind mecanismele generale de producere a bolilor

RESPONSABILITATE ȘI AUTONOMIE

Studentul/absolventul evaluează, ilustrează și integrează noțiuni fundamentale și metodele de investigare a funcțiilor biologice și de a formula și asuma concluzii argumentate privind mecanismele generale de producere a bolilor

8. CONȚINUTURI

8.1 Curs (unități de conținut)	Nr. ore
C1: INTRODUCERE. · Încadrarea anatomiei patologice în contextul științelor biomedicale. Etiologia adaptării	1
C2: ADAPATAREA, LEZIUNEA CELULARĂ · Adaptarea: hipertrofia, hiperplazia, atrofia, metaplazia	1
C3: LEZIUNEA ȘI MOARTEA CELULARĂ · Leziunea celulară reversibilă, Leziunea celulară ireversibilă	1
C4: LEZIUNEA ȘI MOARTEA CELULARĂ · Moartea celulară: necroza și apoptoza	1
C5: LEZIUNI PRIN TULBURAREA METABOLISMULUI GLUCIDIC ȘI LIPIDIC · Glicogenoză, mucoviscidoza, diabetul zaharat · Steatoza, lipomatoza, ateromatoza	1
C6: LEZIUNI PRIN TULBURAREA METABOLISMULUI PROTEIC, MINERAL ȘI PIGMENȚILOR · Guta, Hemocromatoză, Hemosideroză, pigmenți endogeni și exogeni	1
C7: INFLAMAȚIA ACUTA · Generalități, definiție, terminologie · Inflamația acută: dinamica inflamației acute; varietăți morfologice ale inflamației acute și cronice (tuberculoza)	1
C8: INFLAMAȚIA CRONICA · Generalități, definiție, terminologie · Inflamația cronică: dinamica inflamației cronice; varietăți morfologice ale inflamației cronice (tuberculoza)	1
C9: INFLAMAȚIA · Procesul de regenerare și reparare: varietăți morfologice ale vindecării	1
C10: TULBURĂRILE CIRCULAȚIEI SANGUINE · Hiperemia și congestia, hemoragii	1
C11: TULBURĂRILE CIRCULAȚIEI SANGUINE · Tromboza, embolia, ischemia, infarctul	1
C12: NEOPLAZIA · Tumorile: generalități, limite, definiție, terminologie, clasificare	1

C13: NEOPLAZIA · Tumori benigne: terminologie, caractere biomorfologice (macroscopică, microscopică, evoluție) · Tumori maligne: terminologie, caractere biomorfologice (macroscopică, microscopică, evoluție), evoluția procesului canceros (inițierea procesului canceros, faza de extindere locală și regională, faza de diseminare și metastazare)	1
C14: NEOPLAZIA · Principalele tipuri de tumori: tumori epiteliale, tumori mezenchimale, tumori nervoase, tumori ale sistemului melanocitar, tumori disembrioplazice, tumori cu histogeneză neprecizată	1
BIBLIOGRAFIE 1. Simionescu C, Margaritescu C, Ciurea RN, Stepan AE, Morfopatologie generală, Ed. Medicală Universitară, 2018. 2. Simionescu C, Margaritescu C, Ciurea RN, Stepan AE, Morfopatologie sistemică, Ed. Medicală Universitară, 2018. Amin M, Edge SM, Greene FL et al. AJCC Cancer Staging Manual, 8th edition, Springer, 2017. 3. Cheng L, Bostwick D. Essentials of Anatomic Pathology. 4 th edition, Springer, 2016. 4. Crum C, Hirsch M, Peters III W, Quick C, Laury A. Gynecologic and Obstetric Pathology. High Yield Pathology Series, Elsevier, 2015. 5. Damjanov I. Pathology for Health Professions. 5 TH edition, Elsevier, 2016. 6. Fletcher C. Diagnostic Histopathology of Tumors. 5th edition. Elsevier, 2020. 7. Kumar V, Abbas, AK, Aster JC, Perkins JA. Robbins basic pathology, Tenth edition. Philadelphia, Pennsylvania: Elsevier, 2018. 8. Lindberg MR. Diagnostic Pathology: Soft Tissue Tumors. 2nd edition, Elsevier, 2015. 9. Nagtegaal ID, Odze RD, Klimstra D, Paradis V, Rugge M, Schirmacher P, Washington KM, Carneiro F, Cree IA. WHO Classification of Tumours Editorial Board. Digestive system tumours. Lyon (France): International Agency for Research on Cancer, 2019. 10. Rubin E, Reisner HM. Principles of Rubin's Pathology. 7th edition, Wolters Kluwer, 2018. 11. Tuffaha M, Guski H, Kristiansen G. Immunohistochemistry in Tumor Diagnostics. Springer, 2017.	
8.2 Lucrări practice (subiecte/teme)	
LP1. Introducere: metode de lucru în Anatomia patologică- citologia; histopatologia; examenul extemporaneu; imunohistochimia.	-1 ora
LP2. Necropsia: protocolul de necropsie- diagnosticul anatomo-patologic; cauzele morții; certificatul constatator al morții – completare	-1 ora
LP3. Adaptarea, leziunea și moartea celulară – hipertrofia cardiacă, atrofia cardiacă, necroza de coagulare- infarct recent rinichi, miocard; necroza de lichefacție - abces hepatic; citosteatonecroza-pancreas; necroza de cazeificare-tuberculoză pulmonară. -	-1 ora
LP4. Acumulările I: Steatoza hepatică, Lipomatoza cardiacă, Ateromatoza, -1 ora	
LP5. Acumulările II: Glicogenoza hepatică, Toful gutos, Hemocromatoza hepatică, Calcificări distrofice- 1ora	
LP6. Aspecte macroscopice ale leziunilor elementare – 1 ora	
LP7. Leziuni inflamatorii (I): inflamație acută fibrinoasă- pericardita acută fibrinoasă; inflamație acută supurată-meningită acută purulentă; inflamație acută supurată circumscriasă- abces hepatic - 1 ora	
LP8. Leziuni inflamatorii (II): inflamație cronică difuză- salpingită cronică xantomatoasă; țesutul de granulație; inflamație cronică granulomatoasă- granulom de corp străin; granulomul tuberculos - 1 ora	
LP9. Aspecte macroscopice ale unor leziuni inflamatorii - 1 ora	
LP10. Leziuni circulatorii I. - edem pulmonar acut; ficat de stază; plămân de stază, tromb arterial organizat -1 ora	
LP11: Leziuni circulatorii II: : tromb recent, tromb arterial pe cale de organizare, infarctul miocardic și complicații, infarct splenic, infarctul renal, infarctul pulmonar -1 ora	
LP12: Diferite aspecte macroscopice ale leziunilor circulatorii în diferite țesuturi și organe - 1 ora	
LP 13: Leziuni tumorale benigne aspecte microscopice și macroscopice (neoplazia)(I): polip rectal; papilom cutanat; tumora mixtă a glandelor salivare (adenomul pleomorf); leiomiom uterin; fibroadenom mamar; lipom hemangiom arteriolar cutanat -1 ora	
LP14. Leziuni tumorale maligne aspecte microscopice și macroscopice (neoplazia)(II): carcinomul "in situ"; microcarcinomul – col uterin; carcinomul scuamos-plămân; carcinomul bazocelular – tegument, adenocarcinom de colon; fibrosarcom; leiomiosarcom; metastază ganglionară de carcinom - 1 ora	

BIBLIOGRAFIE

1. Simionescu C, Mărgăritescu C, Ciurea R, Stepan A, Atlas de morfofopatologie, site disciplina „www.umfcv.ro”
2. Simionescu C, Mărgăritescu C, Ciurea R, Stepan A, Lucrari practice de Morfofopatologie, Editura Medicala Universitara Craiova, 2018 ISBN 978-973-106-134-4.
3. O'Dowd G, Bell S, Wright S. Wheater's Pathology: A Text Atlas and Review of Histopathology, 6th Edition, Elsevier, 2019.
4. Lemos M, Okoye E. Atlas of Surgical Pathology Grossing, Springer, 2019.

9. COROBORAREA CONȚINUTURILOR DISCIPLINEI CU AȘTEPTĂRILE REPREZENTANȚILOR COMUNITĂȚII EPISTEMICE, ASOCIAȚIILOR PROFESIONALE ȘI ANGAJATORI REPREZENTATIVI DIN DOMENIUL AFERENT PROGRAMULUI

- Anatomia patologică este o disciplină fundamentală, obligatorie pentru ca un student să devină cadru medical.
- Cunoștințele, deprinderile practice și atitudinile învățate la această disciplină oferă baza de studiu pentru celelalte discipline clinice, constituind fundamentul pentru înțelegerea semnelor și simptomelor bolilor, a etiologiei și patogeniei acestora, furnizând totodată informații privind atitudinea terapeutică, prognosticul și evoluția bolnavilor

10. REPERE METODOLOGICE

Forme de activitate	Tehnici de predare / învățare, materiale, resurse: expunere, curs interactiv, lucru în grup, învățare prin probleme/proiecte - laboratoare dotate cu unități PC cu softuri de vizualizarea a preparatelor virtuale, preparate microscopice și macroscopice, baza electronică de imagini microscopice și macroscopice, cursuri de patologie generală și sistemică și cărți de laborator - în cazul apariției unor situații speciale (stări de alertă, stări de urgență, alte tipuri de situații care limitează prezența fizică a persoanelor) activitatea se poate desfășura online folosind platforme informatice aprobate de către facultate/universitate. Procesul de educație online va fi adaptat corespunzător pentru a asigura îndeplinirea tuturor obiectivelor prevăzute în fișa disciplinei
Curs	Se folosesc următoarele metode combinate: prelegerea, expunerea în actualitate, conversația examinatoare, analiza, sinteza, compararea, generalizarea, învățarea interactivă în scopul realizării feed-back-ului, explicarea unor probleme evidente ale studenților, prezentarea cu mijloace audio-vizuale.
Lucrări practice	Se folosesc următoarele metode combinate: metoda observării, metoda demonstrației cu obiecte în stare naturală metoda exercitiului, studiu de caz, problematizarea, conversația dezbateri.
Studiu individual	Înainte de fiecare curs și a fiecărei lucrări practice: observația, lucrul cu manualul, documentarea înainte de fiecare curs, lucrări practice și înainte de examen.

11. PROGRAM DE RECUPERARE

Recuperări absențe	Nr. absențe care se pot recupera	Locul desfășurării	Perioada	Responsabil	Programarea temelor
	3	Disciplina de Morfofopatologie, Corpul B, UMF Craiova	Ultima săptămână a semestrului	Sef lucr. dr. Florescu Mirela	Cronologic, 2 teme/zi, conform orarului de la disciplina
Program de consultații / cerc științific studentesc	2 ore/ săptămână/ cadru didactic	Disciplina de Morfofopatologie, Corpul B, UMF Craiova	Săptămânal	Sef lucr. dr. Florescu Mirela	Tema din săptămâna respectivă
Program pentru studenții slab pregătiți	2 ore/ săptămână	Disciplina de Morfofopatologie, Corpul B, UMF Craiova	Săptămânal	Sef lucr. dr. Florescu Mirela	Tema din săptămână respectivă

12. EVALUARE

Tip de activitate	Forme de evaluare	Metode de evaluare	Pondere din nota finală
Curs	Evaluare formativă prin teste tip grila și sondaj în timpul semestrului	Examen oral/ sistem grilă scris	60%

	Sumativă în timpul examenului		
Lucrări practice	Evaluare formativă prin sondaj în timpul semestrului. Evaluare periodică în timpul semestrului, Sumativă în timpul examenului.	Examen oral/ sistem grila	25%
Verificările periodice			10%
Evaluarea activității individuale			5%
Standard minim de performanță •Cunoașterea terminologiilor de anatomie patologica •Recunoașterea elementelor anatomo-patologice care alcătuiesc leziunile celulare si tisulare			Minimum 50% la fiecare componentă a evaluării
13. PROGRAME DE ORIENTARE SI CONSILIERE PROFESIONALĂ			
Programe de orientare și consiliere profesională (2 ore/lună)			
Programare ore	Locul desfășurării		Responsabil
Ultima zi de vineri a fiecărei luni	Disciplina de Morfopatologie, Corpul B, UMF Craiova		Sef lucr. dr. Mirela Florescu

Data avizării în departament:

**Șef de departament,
Prof. univ. dr. Ion Mîndrilă**

**Coordonator program de studii,
Prof. univ dr. Dana-Maria Albulescu**

**Responsabil disciplină,
Prof. univ. dr. Ciurea Raluca Niculina**